

Veranderingen in de Wet werk en bijstand in 2015

1. Gevolgen voor de alleenstaande ouder

Alleenstaande ouderkop

Vanaf 1 januari 2015 ontvangen de meeste alleenstaande bijstandsouders een lagere uitkering. De bijstandsnorm wordt dan gewijzigd in de norm voor een alleenstaande. Het bedrag dat zij van de belastingdienst ontvangen voor de kosten voor kinderen wordt wel hoger. Er komt ook een speciale toeslag voor alleenstaande ouders, de alleenstaande ouderkop. Ook dit bedrag ontvangen zij van de belastingdienst. Ouders die de alleenstaande ouderkop ontvangen, beschikken maandelijks over ongeveer evenveel inkomen als nu. Op www.belastingdienst.nl kunt u nagaan of u een toeslagpartner heeft en of u voor de alleenstaande ouderkop in aanmerking komt.

Uitzonderingen

Alleenstaande bijstandsouders die volgens de belastingdienst een toeslagpartner hebben, krijgen geen alleenstaande ouderkop. Een toeslagpartner is volgens de belastingregels de ouder bij wie iemand inwoont of een huwelijkspartner die in een verpleeginrichting woont, in de gevangenis zit of met onbekende bestemming is vertrokken.

Er geldt een overgangsregeling voor alleenstaande ouders die op 31 december 2014 een bijstandsuitkering ontvangen en door een toeslagpartner na 1 januari 2015 geen alleenstaande ouderkop ontvangen. Deze uitkering wordt pas op 1 januari 2016 verlaagd.

Wat moeten/kunnen alleenstaande bijstandsouders doen?

- alleenstaande bijstandsouders die kindgebonden budget ontvangen, hoeven niets te doen. In december 2014 deelt de belastingdienst mee hoe hoog hun kindgebonden budget per 1 januari 2015 wordt;
- op www.belastingdienst.nl kunt u nagaan of u volgens de belastingregels een toeslagpartner heeft;
- alleenstaande bijstandsouders die nu geen kindgebonden budget ontvangen, kunnen in december op www.toeslagen.nl nagaan of zij in 2015 recht hebben op een kindgebonden budget. Blijkt daaruit dat zij in 2015 recht hebben op kindgebonden budget, dan moeten zij dit zelf voor eind 2014 aanvragen via 'Mijn toeslagen' op www.toeslagen.nl;

2. Gevolgen als je een woning deelt met iemand anders dan je partner

Mensen die samen in één woning wonen kunnen de huur, kosten voor verwarming van de woning en andere kosten delen. Daarom krijgen bijstandsontvangers van 21 jaar of ouder die in één huis wonen met andere volwassenen in 2015 een lagere uitkering. Deze nieuwe regel heet de 'kostendelersnorm'.

Wie krijgen een lagere uitkering?

Bijstandsontvangers die een woning delen met andere volwassenen (anders dan hun partner) krijgen te maken met de kostendelersnorm. Dat kunnen ouders zijn die in één huis wonen met hun volwassen dochter en zoon. Het kan ook zijn dat er een (groot)ouder inwoont, of andere familieleden, kennissen of vrienden.

Niet iedere volwassene telt mee:

Sommige volwassenen telen niet mee voor de kostendelersnorm. Wie niet meetellen zijn:

- jongeren tot 21 jaar;
- kamerhuurders met een commercieel contract (die een commerciële huurprijs betalen);
- studenten die een opleiding volgen die recht kan geven op studiefinanciering of tegemoetkoming studiekosten;
- studenten die een Beroeps Begeleidende Leerweg volgen (BBL-studenten).

Hoe werkt de kostendelersnorm?

Hoe meer volwassen personen in één woning, hoe lager de uitkering. Het maakt daarbij niet uit hoeveel inkomen de medebewoners hebben.

In de tabel ziet u hoeveel bijstand een uitkeringsgerechtigde in verschillende huishoudens ontvangt. De genoemde percentages zijn afgeleid van de bijstandsuitkering voor echtparen en samenwonenden, die op 100 procent is gesteld.

Aantal kostdelers in één woning	Bijstandsnorm per persoon
één volwassene (alleenstaande)	70,00% van de norm
twee kostdelers	50,00% van de norm
drie kostdelers	43,33% van de norm
vier kostdelers	40,00% van de norm
vijf kostdelers	38,00% van de norm

De norm voor 2015 is vastgesteld op € 1372,62 inclusief vakantietoeslag.

Als er vier mensen in één huis wonen en ze tellen allemaal mee voor de kostendelersnorm, dan ontvangt iedere bijstandsgerechtigde een uitkering van maximaal 40% van de bijstandsuitkering voor gehuwden.

De tabel gaat tot en met een vijfpersoonshuishouden. De kostendelersnorm kan overigens ook gelden voor huishoudens met nog meer personen.

Wanneer gaat de kostendelersnorm in?

- voor mensen die nu een bijstandsuitkering ontvangen en met één of meer personen in hetzelfde huis wonen, blijft de uitkering tot 1 juli 2015 onveranderd. Daarna geldt de kostendelersnorm wel.
- mensen die vanaf 1 januari 2015 bijstand aanvragen en hun woning delen met meerdere personen, hebben direct te maken met de kostendelersnorm. Ook alleenstaanden of gehuwden die na 1 januari 2015 met meer mensen in een huis gaan wonen, vallen direct onder de kostendelersnorm.

Inlichtingenplicht bij veranderingen in de woonsituatie

Als er op het woonadres medebewoners bijkomen of vertrekken, moet deze wijziging binnen 5 werkdagen aan de ISD Brabantse Wal worden doorgegeven. Het maakt niet uit of deze medebewoners wel of geen bijstand ontvangen. Elke bijstandsontvanger in het huishouden moet deze wijziging digitaal doorgeven.

Dergelijke wijzigingen kunnen namelijk van belang zijn voor de hoogte van de uitkering.

Als wijzigingen niet of te laat worden doorgegeven, betekent dit dat de inlichtingenplicht wordt geschonden. De teveel verstrekte bijstand moet dan worden terugbetaald.

Daarnaast zijn wij wettelijk verplicht om een boete op te leggen. De hoogte van de boete hangt af van het bedrag aan bijstand dat teveel is ontvangen en of u al eerder een boete heeft gekregen. Dit is te voorkomen door wijzigingen tijdig door te geven

Hoe moet ik wijzigingen doorgeven aan de ISD?

Het doorgeven van wijzigingen kan alleen via <http://isdrabantsewal.antwoordopbijstand.nl>

Zo werkt het:

- ga naar de website <http://isdrabantsewal.antwoordopbijstand.nl>
- ga naar de knop "Algemene Bijstand";
- op dit scherm kiest u voor "Uw plichten";
- vervolgens kiest u voor "Inlichtingenplicht";
- op deze pagina kunt u onder "Regels van ISD Brabantse Wal" inloggen ("hier te klikken");
- let op het onderscheid tussen inwoners Bergen op Zoom (inloggen met DigiD) en inwoners van Woensdrecht en Steenberghe (inloggen met Burgerservicenummer). Vervolgens ziet u een wijzigingsscherm waarin u snel en eenvoudig uw wijziging kunt doorgeven. De indeling van het scherm is eenvoudig en duidelijk.

Voor het gebruik van DigiD verwijzen wij u naar www.digid.nl (onder vraag en antwoord).

3. Gevolgen bijzondere bijstand

Aanpassingen bijzondere bijstand

In 2014 bestaan er nog twee soorten bijzondere bijstand: de Individuele en Categoriele bijzondere bijstand. In 2015 bestaat alleen de individuele bijzondere bijstand nog. De categoriale bijzondere bijstand vervalt per 1 januari 2015 met uitzondering van bijstand voor de aanvullende zorgverzekering.

Wat is individuele bijzondere bijstand?

Individuele bijzondere bijstand is een vergoeding voor extra kosten die u door bijzondere omstandigheden moet maken en die u niet zelf kunt betalen. Iedereen kan bijzondere bijstand aanvragen, of u nu loon, pensioen of een uitkering ontvangt. De bijzondere bijstand kan kosten geheel of gedeeltelijk vergoeden. De kosten moeten aan een aantal voorwaarden voldoen, zoals:

- aantoonbaar, onvoorzien en noodzakelijk zijn;
- ontstaan zijn door bijzondere, individuele of dringende omstandigheden en zijn niet ontstaan door onverantwoord gedrag;
- kunnen niet worden uitgesteld;
- mogen nergens anders vergoed worden.

Of u recht heeft op bijzondere bijstand, hangt ook af van uw inkomen en uw vermogen. De ISD Brabantse Wal hanteert hiervoor een inkomens- en vermogensgrens en draagkrachtcriteria op grond van wet- en regelgeving en vastgestelde gemeentelijke beleidsregels.

De uitvoering van de bijzondere bijstand wordt vastgelegd in beleidsregels bijzondere bijstand 2015.

Langdurigheidstoeslag wordt individuele inkomenstoeslag

Vanaf 1 januari 2015 verandert langdurigheidstoeslag in individuele inkomenstoeslag. De individuele inkomenstoeslag is een uitkering die één keer per 12 maanden wordt toegekend.

Zoals bij de langdurigheidstoeslag geldt voor het recht op individuele inkomenstoeslag een aantal voorwaarden. Deze zijn:

- u bent 21 jaar of ouder, maar niet ouder dan de AOW-leeftijd;
- uw inkomen is de afgelopen jaren niet veel hoger geweest dan van de voor u geldende bijstandsnorm;
- u bezit niet méér eigen vermogen dan u voor de bijstand mag hebben;
- u ontving voor de afgelopen periode van twaalf maanden niet eerder een langdurigheidstoeslag of individuele inkomenstoeslag;

Het verschil met de langdurigheidstoeslag zit in de volgende voorwaarden:

- u bent niet in staat met werk een hoger inkomen te krijgen en u moet kunnen aantonen dat u in de afgelopen periode er alles aan heeft gedaan om uw inkomen te verbeteren. De gemeente zal dit beoordelen.

De uitvoering van de individuele inkomenstoeslag wordt nader vastgelegd in een gemeentelijke verordening.

Individuele studietoeslag

Een nieuw artikel in de Participatiewet biedt de mogelijkheid een individuele studietoeslag te verstrekken. Voor iedereen is een diploma een goede toegang tot de arbeidsmarkt. Een afgeronde studie van een werkzoekende kan werkgevers overtuigen, omdat het aantoont wat een werkzoekende te bieden heeft.

De gemeente kan studenten een individuele studietoeslag verstrekken. De student moet wel aan de volgende voorwaarden voldoen:

- u bent 18 jaar of ouder;
- u heeft recht op studiefinanciering op grond van de WFS of op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 WTOS;
- u bezit niet méér eigen vermogen dan u voor de bijstand mag hebben;

- de gemeente beoordeelt dat of u niet in staat bent het wettelijk minimumloon te verdienen, maar dat u wel mogelijkheden heeft tot arbeidsparticipatie. Voor deze beoordeling vraagt de gemeente advies aan de UWV.

Voor meer informatie over het recht op bijzondere bijstand, individuele inkomsttoeslag, individuele studietoeslag, minimabeleid, of hoe u dit kunt aanvragen, kunt u terecht op <http://isdbrabantsewal.antwoordopbijstand.nl>

De Bijzondere bijstand dient u digitaal aan te vragen via genoemde website.

De aanvraagformulieren voor de Individuele inkomsttoeslag, Individuele studietoeslag en Minimabeleid zijn per 01-01-2015 op deze website te downloaden maar zijn ook te verkrijgen bij de loketten van de ISD gemeenten.

4. Gevolgen re-integratie en participatie

Per 1 januari 2015 vervangt de Participatiewet de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een groot deel van de Wajong. De gemeente voert de Participatiewet uit, zorgt voor begeleiding naar werk en zorgt voor een uitkering als dat nodig is.

De overheid wil mensen met een uitkering aansporen om actief mee te doen in de samenleving. Of liever: sneller een baan te vinden. De gemeente gaat ook beter kijken naar uw persoonlijke situatie en uw uitkering daarop aanpassen.

U moet er alles aan doen om werk te vinden of om actief mee te doen in de samenleving. De regels hierover zijn vanaf nu duidelijker. U bent verplicht sneller een baan te accepteren. Ook als dat betekent dat u daarvoor drie uur (heen- en terug) moet reizen. De gemeente kan u ook vragen activiteiten te doen die nuttig zijn voor de samenleving.

De Participatiewet vergroot de kans dat u aan de slag kunt bij een gewone werkgever.

Meer informatie over ondersteuning bij het vinden van werk vindt u op <http://isdbrabantsewal.antwoordopbijstand.nl>